Narodna

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU.
MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50
OGLASI PO SNIŽ. TARIFI. — Priopćeno po retku D 10

IZLAZI REDOVITO SVAKI UTORAK I PETAK U JUTRO
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin Šibenik
Telefon interurban za upravu i tiskaru broj 47

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1,50
PRETPLATA MJESEČNO: 10 DINARA
INOSTR. TROMJES. D 45. - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU

GODINA II | ŠIBENIK, 12 OKTOBRA 1934 | BROJ 131

GRADSKA BIBLIOTEKA
JURAJ ŠIŽGORIĆ
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

U spomen Kralju-državniku

„Meni su ti vaši pozdravi, tim miliji, jer ste vi, omladinci, koji ste naša nada i naša budućnost, među prvima shvatili moje namjere: da zaboravimo sve što nas je u prošlosti razdvajalo i da se svi stavimo u službu velike zajedničke misli — da čuvamo i jačamo našu veliku i milu domovinu Jugoslaviju".

To su one velike i sugestivne riječi, koje je dne 31 januara 1931 god. sa ushićenoj omladini na Markovu trgu u Zagrebu — toj staroj hrvatskoj Akropoli — izrekao besmrtni jugoslovenski Kralj, koji je dne 9 oktobra svoj još mladi život završio zahvaćen zbilačkim nasrtajem bezumnog zločinca. I kad su kuršumi toga zločinca raderali srce Velikog Kralja; ono srce, koje je neodoljivo ljubilo svoju rođenu grudu, koje je žarko kucalo za mladi i nadobudni jugoslovenski narod, pod ljednje riječi koje su doprle iz dubine oga ti plog srca bijahu: **„Čuvajte Jugoslaviju".**

Tim riječima ponovljena je ona ornja misao, a ta misao je naš vrhovni zakon za koji je eto Veliki Kralj rtvovao i svoj dragocjeni život. Zrtvovao ga je, jer joj je ostao vjernim i beskompromisnim pobornikom, svjetan njezina istorijskog značenja i njene stvarne neophodnosti.

Na današnji dan — crni praznik vih Jugoslovena — sjetimo se moralog i nacionalnog bića naše nacije, oja je u toku svoje istorije nepokolebivo očitovala svijesno nastojanje da stvari ono, što je poslije tisućljetnih orba napokon 1918 god. postalo tvarnost.

Crni dane, koji si zabilježio u anale eški i neizrecivi gubitak Najboljeg među nama — označi, da je taj gubitak ajveća i najdragocjenija Žrtva, kojom e okićen naš narodni Panteon.

U tom Panteonu lebde duhovi pretavnika našeg narodnog genija i omno bdiju nad udesom, krvlju i mom, sačuvane Baštine. Ta Baština oja je inkarnacija velike jugoslovenske ideje, danas očekuje ispravno i udno rasuđivanje događaja te iskreno samoprijegorno nastavljanje djela, na ojem je neumrli Aleksandar I stalno mudro radio.

Slijedimo nepokolebivo Njegovu veku zamisao, ugledajmo se u Njegov vjetli primjer, koji će istorija istaknuti kao veliku i dostojnu pouku svim eneracijama.

Svoje veliko djelo zadahnuo je ovom idejom, koja je još od djetinjstva la sastavni dio Njegova mo ića — onog bića, koje je postalo ne združivim dijelom velike istorije nag narcda u periodima oslobođivanja, jedinjivanja i konsolidovanja.

Kralj Aleksandar prosavši sva stranja naroda, naročito srpskog dijela, kao bijaše bogato iskustvo kao ritko koji vladalac, da i u ujedinjenoj aciji ponese težinu vladarskih dužnosti hrabro i odlučno.

Na beskrajno dugoj i presudnoj liniji jugoslovenske državne idje nije dan od njezinih ideologa i pretača nije imao toliko visok i tako jak autoritet u času, kad ju je propovijedao i sprovodio u djelo, kao što ga je imao Kralj Aleksandar.

On, kao junački vojskovođa i veliki pobjednik, primivši sasvim državno kormilo u svoje već prokušane ruke, hrabro je postojano i mudro pristupio ostvarenju svete i velike narodne ideje.

Ako je istorijski period Kralja Aleksandra od 1912 god. do 1918 god. posve ratnički i vojnički, on je istodobno i eminentno konstruktivan i državnički u pravcu jugoslovenstva, jer se krvlju i tjelesima najboljih sinova gradila Jugoslavija uz pripomoć umnih političara i kulturnih predvodnika.

A Kralj Aleksandar zadojen veličinom i spasonosnom snagom jugoslovenske ideje, koja je samo ogranak velike slavenske misli, a onda i uopće čovječanske, spoznao je taj stepen i tu granicu, sa koje bijaše odredio što sve treba zaboraviti, a što opet cijeniti i poštivati iz prošlosti, koja može da pouči i da dade poticaja za napredni razvoj nacije. I ako je ta ideja izrasla iz ogranaka plemenskih, sjedinjujući se kasnije u čvrsto deblo jedne žilave i zdrave nacije, ona nije nikada negirala plemensku prošlost, jer je odabirala iz nje i poštivala sve ono, što je unosilo zdravlja i snage u zajednički život.

Osjetio je i spoznao da jedinstvo države i naroda, ta najveća svetinja i pretpostavka opstanka nacije, nije bio samo istorijski ideal preteča, nego je i savremenika, kao što će biti i budućih pokoljenja. Zato se spremao i odlučio da uzdigne jugoslovensku ideju na pijedestal vrhovnog državnog zakona.

Ako je zasluga pokoljenja što su svojom krvlju natopili bojišta na kojima se riješavao narodni zadatak i onih koji su svojim umom i srcem prethodili velikom danu istorijske stvarnosti, kada je nastala Jugoslavija, to svakako najveća istorijska zasluga pripada nezaboravnom Kralju Aleksandru I, koji je svojedobno u najvažnijem času svoju ljubav, um i snagu suprotstavio podmuklom nasrtaju i time zauvijek očuvao veliku narodnu tekovinu.

Kralj Aleksandar bijaše sin Oca, koji je pred iskušenjem jedne katastrofe u Velikom ratu stao u rov među prve redove i izrekao riječi, koje Ga dižu do visine klasičnih heroja: „Evo vam Kralja. Ko hoće može i kući. Neće mu ništa biti, ali ja ću ostati pred neprijateljem".

Tako je i Kralj Aleksandar u času teške opasnosti stupio u prvi red da brani državnu misao, a s njome i državu i narod.

Obranio je tu misao; a kad je njome konsolidovanu Svoju Otadžbinu htio trajno uzidati u zgradu svjetskog mira i međunarodne uzajamnosti, digao je na Nj svoju krvničku ruku prokleti zlikovac i tako našeg Velikog Kralja — državnika, otmenog kozmopolitu i oduševljenog pobornika balkanske solidarnosti onemogućio da u kolu evropske zajednice kruniše Svoje besmrtno djelo.

Neka nas ozbiljnost položaja i uopće teško stanje u kojem se nalazi čitavi svijet duboko potsjeti na ljubav prema Otadžbini i općem dobru; neka pomisao na ovu novu veliku i dragocjenu **Žrtvu** pojača u nama svijest dužnosti prema interesima Domovine. Neka nas ta sveta **Žrtva** nauči da i mi s istom ljubavlju nastavimo Njezino besmrtno djelo i da duboko shvatimo smisao Njezinih značajnih riječi, koje je još za života sa uzvišenog prijestolja velike Jugoslovenske Države smjelo doviknula:

„Recite svima i svakome da nas nikakve granice ni podvojenosti iz prošlosti više ne rastavljaju, već da nam uvijek vezuju i spajaju narodne interese i dušu narodnu u nerazdruživu cjelinu — Jugoslaviju — koju nitko nikad rastaviti neće!"

Slava Najvećem Jugoslovenu, Kralju Aleksandru I!

Neka Svemogući Bog sačuva Jugoslaviju i svjetski mir, za koje je Aleksandar I prolio svoju dragocjenu krv!

J. B.

Tragični zločin nad Najvećim Jugoslovenom

Nj. Vel. Kralj Aleksandar ubijen je 9 ov. mj. poslije podne nakon što se iskrcao na francusku obalu. Francuski ministar vanjskih poslova Barthou koji je bio pored Kralja, takodjer je smrtno ranjen. Nakon što je obavljena kratka ceremonija dobrodošlice Kraljevskom gostu, pošto je stigao u 4 sata i 5 minuta po francuskom vremenu, bio je Kralj Aleksandar pozvan od Barthua, da stupi u automobil, koji je čekao, i pozvao ga da pođe do perfekture prije, nego li nastupi svoj put u Pariz, gdje je Kralj Aleksandar imao da učini službeni posjet pretsjedniku Lebrunu. Upravo kad je auto prolazio pored burze, oko 40 metara od keja, točno u 4 sata i 10 minuta, šest do osam hitaca ispaljeno je iz neposredne blizine, izmedju gledalaca, koji su slijedili brzo jedan iza drugoga. Tri hica su pogodila u prsa Kralja, koji je odmah izgubio svijest. Barthou, koji je sjedio lijevo od kralja, odmah je priskočio da mu pruži pomoć, ali je zateturao, kad je ugledao krv, koja je brizgala iz rane na prsima. Grozna panika je obuhvatila sve, pa je konjica odmah interverinala, da rastjera mnoštvo čineći slobodan prolaz kolima prema prefekturi, gdje je Kralj bio odmah pregledan od liječnika. No sva nastojanja, da se Kralj spasi, ostala su bez ikakova rezultata, pa je doskora izdahnuo. Medjutim se je otkrilo, da su i rane, koje je dobio Barthou, vrlo pogibeljne. Ujedinjenim nastojanjima liječnika nije pošlo za rukom da spasu život ministra vanjskih posala, pa je i on umro u 5.40 sati. Policija je izjavila, da je najmanje deset osoba moralo biti udruženo da organizuju ovaj atentat.

Nj. Vel. Kralj Aleksandar hitcima iz revolvera ranjen je na tri mjesta, i to u visini džigerice, u ramę i jedan hitać nešto niže iznad kuka. Smrtnonosna rana bila je ona, koja je ozljedila džigericu i izazvala izliv krvi. Za vrijeme atentata sjedio je francuski ministar vanjskih poslova Barthou odmah do Nj. Vel. Kralja, dok je generał Berthelot sjedio Njemu nasuprot. Čim su ispaljeni hitci prvi je iskočio iz svog automobila, ministar vanjskih poslova g. Bogoljub Jevtić, koji se vozio odmah iza automobila u kojem se vozio Nj. Vel. Kralj. G. Jevtić stigao je još da odgurne atentatora, kojeg je već udario sabljom jedan pukovnik koji je jašio na konju iza automobila. Ministar g. Jevtić je Nj. Vel. Kralju u samom automobilu Nj. Vel. Kralja raskopčao ovratnik i u tom trenutku je briznula krv iz tijela Nj. Vel. Kralja. Poslije toga je odmah Nj. Vel. Kralj odvezen u perfekturu, kamo je stigao još živ. Srce mu je još radilo. Odmah su priskočili u pomoć liječnici, medju njima i profesor Bertrand te su izvršili ubrizgavanje radi pojačanja djelatnosti srca. To medjutim nije koristilo te je Nj. Vel. Kralj u 16.52 sati izdahnuo. Izdisanju Nj. Vel. Kralja bili su pri utni ministar vanjskih posala g, Bogoljub Jevtić, maršal dvora general Dimitrijević, poslanik u Parizu g. dr. Miroslav Spalajković, general Mihajlović, vojni ataše u Parizu, dva pukovnika iz Kraljeve svite, Ladislav Marković, šef kabineta g. Jevtića, zatim od francuskih ličnosti prefekt Marseill-a i pretstavnici pretsjednika republike i predsjednika vlade, te novinari dr. Petrović Miloje i Andra Milosavljević.

U 16.56 sati liječnik je konstatovao da je srce prestalo da kuca i saopćio je: „Sve je svršeno."

Atentator na Nj. Vel. Kralja, Petar Kelemen, rodjen u Zagrebu 1899 godine, bio je od razjarene mase na mjestu linčovan i uskoro je izdahnuo. Po svemu izgleda prema dosadašnjoj istrazi francuskih vlasti, da se radi o zavjeri i da Kalemen nije sam izvršio atentat. Prema najnovijim vijestima nadjen je medjutim na podkatnici u bojice znak VMRO.

Strahoviti zločin učinjen nad svetom ličnošću našeg suverena Kralja Ujedinitelja jugoslovenskog naroda izvršen je 9 o. mj. u Marseille-u u času prvog stupanja na tlo savezničke zemlje i zazvao je zaprepaštenje, strahovito ogorčenje i neopisivu žalost u čitavom gradjanstvu. Isprva ljudi nijesu htjeli vjerovati da je ta vijest istinita, naročito istinita u svojoj crnoj tragici, da je veliki Kralj mrtav. I neprestano se vjerovalo da je Kralj samo ranjen, sa nadom da će nam ga sudbina i providjenje sačuvati. Medjutim svi novi i novi izvještaji koji su neprestano dolazili, potvrdjivali su prvu tragičnu vijest, da je veliki Kralj za uvijek zatvorio svoje oči sa porukom cijelom jugoslovenskom narodu: „Čuvajte Jugoslaviju". Moglo se vidjeti na očima svih gradjana suze. Svi bez razlike su plakali. Ljudi po ulicama brisali su suze, a žene jecale. To je pokazalo koliko je veliki Kralj uživao nepodijeljenu ljubav cjelokupnog našeg naroda. Odmah čim su provjerene prve vijesti Havasove i Reuterove agencije stigle za nekoliko minuta radiotelegrafski, u Beogradu u predsjedništvu vlade počeli su se okupljati članovi vlade.

Sjednica ministarskog savjeta počela je u 7 sati i trajala sve do jutra. Sa sjednice ministarskog savjeta izdan je slijedeći

Proglas Kr. vlade narodu

Naš Veliki Kralj Aleksandar I pao je kao žrtva mučkog atentata 9 oktobra u 4 sata poslije podne u Marseille-u.

Svojom krvlju kralj-mučenik zapečatio je djelo mira, radi kojega je i krenuo na put u savezničku Francusku.

Na prijestolje Kraljevine Jugoslavije, a prema članu 36 Ustava, stupio je Njegov prvorodjeni sin Nj. Vel. Kralj Petar II.

Kraljevska vlada, vojska i mornarica, položili su zakletvu vjernosti Nj. Vel. Kralju Petru II.

Vlada Kraljevine Jugoslavije, vršeći privremeno Kraljevsku vlast, na osnovu člana 45. Ustava, sazvala je Narodno predstavništvo na zajedničko zasjedanje za 11 oktobra radi polaganja zakletve u smislu članova 59 i 42 Ustava.

Posljednjim svojim riječima, koje je jedino stigao da izgovori umirući blaženopokojni Kralj u svom naizmjernom rodoljublju, ostavio je narodu amanet: „Čuvajte Jugoslaviju".

Kraljevska vlada poziva cjelokupni jugoslovenski narod da ovaj sveti amanet ispuni vjerno i dostojanstveno.

9 oktobra 1934 - Beograd.

Predsjednik ministarskog savjeta
NIK. T. UZUNOVIC
(slijede i ostali potpisim inistara Kr. vlade.)

Kraljeva oporuka

Radjeno u Kraljevskom Dvoru
na Dedinju 9 oktobra 1934 g.
u 20 sati.

Na poziv Njegovog Kraljevskog Visočanstva Kneza Pavla došli su u dvor: predsjednik ministarskog savjeta gosp. Nikola T. Uzunović, upravnik grada Beograda Manojlo L. Lazarević i komandant Kraljeve garde armijski general g. Petar R. Živković, a prisutan je i prvi adjutant Nj. Vel. Kralja divizijski general Milan I. Ječmenić.

Njegovo Kraljevsko Visočanstvo Knez Pavle saopćio je prisutnima, da je od strane ministra inostranih poslova g. B. Jevtića i maršala Dvora generala A. Dimitrijevića iz Marselleа primio telegrafski izvještaj o izvršenom atentatu na Njegovo Veličanstvo Kralja Aleksandra I i da je Kralj poginuo.

Iza ovog saopćenja Njegovo Kraljevsko Visočanstvo Knez Pavle predao je predsjedniku ministarskog savjeta g. Uzunoviću — u prisutnosti napred imenovanih — jednu kuvertu sa natpisom:

Ovo je svojeručni akt, koji sam napisao na osnovu člana 42 Ustava Kraljevine Jugoslavije od 3 septembra 1931 g. — Aleksandar.

Gospodinu ministru predsjedniku A.

Ova je kuverta zatvorena i zapečaćena sa dva pečata od crvenog voska, na kojima je utisnut grb Kraljevskog Doma. Pretsjednik ministarskog savjeta g. N. Uzunović u prisutnosti Njegovog Kraljevskog Visočanstva Kneza Pavla i napred imenovanih prisutnih otvorio je spomenutu kuvertu i u njoj našao na jednom plavom tabaku koncept hartije jedan akt, koji je pisan svojeručno od strane Nj. V. Kralja Aleksandra, a koji glasi:

„Radjeno 5 januara 1934 godine na Bledu.

Po slobodnoj volji i svom najboljem uvjerenju, da ovim služim najbolje interesima moje mile otadžbine, Kraljevine Jugoslavije, Mog dragog Naroda, kao i Mog Kraljevskog Doma, Ja na osnovu člana 42 Ustava Kraljevine Jugoslavije odredjujem, da za slučaj da Nasljednik Prijestolja iz uzroka navedenih u čl. 41 Ustava ne može da vrši Kraljevsku vlast, namjesničku vlast vrše:

Prvo: Njegovo Kraljevsko Visočanstvo Pavle Karadjordjević, drugo: g. Radenko Stanković, senator i ministar prosvjete, treće dr. Iv. N. Perović, ban Savske banovine.

kao zamjenika za Kneza Pavla odredjujem armijskog generala g. Vojislava Tomića, komandanta Beograda, kao zamjenika za g. Radenka Stankovića odredjujem Jovu Banjanina, senatora, kao zamjenika g. dra Perovića odredjujem dra Zeca, senatora.

Ovaj akt napisao sam i potpisao svojeručno u dva originalna primjerka, od kojih će jedan čuvati Nj. V. Kraljica, a drugi Pretsjednik Ministarskog Savjeta.

Ova dva primjerka ovog akta kovertirana su i zapečaćena mojim pečatom. — Aleksandar Karadjordjević
kralj Jugoslavije

Ovom protokolu prilaže se napred citirani akt od 5 I 1934 g. sa Bleda.

Pavle s. r.
Pretsjednik ministarskog saveta
Nikola T. Uzunović s. r.
Upravnik grada Beograda
Man. Lazarević s. r.
Komandant Kraljeve garde
arm. general Petar Živković s. r.
Prvi adjutant Nj. V. Kralja
div. general Milan Ječmenić s. r.
Iz kabineta predsj. min. savjeta
Broj 220 od 9 okt. 1934. g.

Državna žalost za blagoupok Kraljem Aleksandrom I.

Državna žalost za blagoupokojenir Kraljem Aleksandrom I. traje 6 mjeseci od 9 oktobra 1934 god. do 9 aprila 1935 god., od kojih je šest ne djelja duboke žalosti računajući o dana smrti to jest od 9 oktobra 193 do 21 novembra 1934 godine. Z vrijeme duboke žalosti ne mogu bi u zemlji ikakova javna veselja ni igranke do sahrane i tri dana poslij — najdublje žalosti — ne mogu bi apsolutno nikakove produkcije ni za bave.

Na svim državnim i samoupravnim nadleštvima za sve vrijeme dubok žalosti biće stalno izvješene crne za stave.

Žalobna komemoracija

Upravni odbor udruženja trgovac za srezove Šibenik i Biograd n-m Šibeniku obdržao je 11 t. mj. prigo dom narodne žalosti žalobnu sjednic na kojoj je komemorirana tragičn smrt Njegova Vel. Kralja kako slijedi

Gospodo članovi uprave!

Teška sudbina je zadesila našu c jelu Jugoslavensku naciju i mi sm se danas ovdje sastali, da u ime t govačkog staleža šibenskog i biograc skog sreza komemoriramo tragičn smrt Vladara svoje slavenske krvi glavnog tvorca Jugoslavije — velik ga Kralja Aleksandra I. Karadjordjevića.

Neprijateljsko srce sa svojom zlo činačkom rukom, — na najpodliji na čin atentatorski je lišilo našu nacij njezina općeg voljenog i mudrog vla dara, koji je čiav svoj genialno - državanički rad, pa sada eto i sv dragocjeni život položio na zajedničk oltar velike i neovisne Jugoslavije!

Njegova je tijela na zemlji nesta ali On je kao genij potpuni globus - potpuno sunce, koje svojim zrakam ograniuje svoju zemlju još jače izda leka nego iz bliza i veliki duh to velikog genija lebditi će za sva budu ća vremena kao angjeo čuvar na Njegovom ljubljenom Otadžbinom Njegovom preuzvišenom — sa cijelo našom Jugoslavenskom nacijom ut jetovlienom dinastijom slavnih Kara djordjevića.

Sa ove prežalobne sjednice mi go spodo upućujemo slijedeći brzojav:

Maršalatu dvora — Beograd

Uprava Udruženja trgovca za sre zove Šibenik i Biograd n-m najdubl potresena u osjećajima svoje duš prigodom velike narodne nesreć koja je zadesila našu otadžbinu tra gičnom smrću njezina velikoga Kra lja Aleksandra I Karadjordjeviča mo limo Ni. V. Kralja Petra II i Nj. V Kraljicu Mariju sa svom uzvišeno dinastijom Karadjordjeviča da sa ov najžalobnije sjednice prime izraz d bokog saučešća cijelog trgovačko staleža ovih dvaju srezova.

Pretsj.: Ivo Žaja

GRADSKE VIJESTI

Žalost Šibenika za izgubljenim Kraljem

Tragična vijest o smrti ljubljenoga kralja zavila je u crno cio Šibenik, koji iskreno oplakuje tragičnu Njegovu smrt. Cijeli grad je izvjesio crne zastave, a na mnogim mjestima se nalaze slike blaženopočivšeg Kralja zavijene u crno. Kod građanstva bez razlike spola i dobi opaža se neizmjerna kosternacija. Općina je izdala ogroman proglas, u kome govori o veličini gubitka i poziva građanstvo da dostojno i hrabro podnese ovaj težak i nenadoknadiv gubitak.

Danas u 10.30 s. u dvorani sokolskoj na poljani Kralja Petra održaće se vauredna sjednica sa ovim dnevnim redom: I. Polaganje zakletve gradskih vijećnika na vjernost Nj. Vel. Kralju Petru II; II. Komemorativni govor pretsjednika povodom tragične smrti Nj. Vel. Kralja Aleksandra I; III. Naziv gradskog perivoja imenom Nj. V. Kralja Aleksandra I. u znak pieteta i duboke harnosti naroda općine šibenske.

PROSVJETNO-ZABAVNI SKUP u Šibeniku pozivlje svo članstvo na komemorativnu sjednicu u nedjelju 14 t. m. Na sjednici će održati žalobau govor v. d. predsjednika g. Dr Čedomil Medini.

JADRANSKA STRAŽA MJESNI odbor Šibenik priredjuje komemorativnu sjednicu, danas u 19 s, na koju će biti pozvano svo članstvo, a pomen govor održaće pretsjednik g. Dr Čedomil Medini.

Jadranska Straža Mjesni odbor Šibenik, Jugoslavenska Akcija i Prosvjetno Zabavni Skup u Šibeniku preko svojeg predsjednika Dra Čedomila Medini uputili su Maršalatu dvora brzojavne izraze saučešća.

P. Š. K. „KRKA" ODRŽAĆE danas žalobnu sjednicu povodom smrti Nj. V. Kralja Aleksandra I. Na sjednici će pretsjednik g. Dr M. J. Dominis održati komemorativan govor.

NARODNA ŽENSKA ZADRUGA održaće danas u društvenim prostorijama komemorativnu sjednicu na kojoj će govoriti pretsjednica gđa D. Kovačević. Pozivaju se sve članice da istoj prisustvuju.

Isto društvo je poslalo Kraljici telegramom izjavu saučešća koja glasi:

Dvorskoj Kancelariji Beograd

Zenska Narodna Zadruga u Šibeniku u neizrecivoj tuzi i golemoj boli nad gubitkom svog neprežaljenog obožavanog Kralja duboko se klanja pred njegovom svjetlom uspomenom u punoj odanosti i vjernosti Njegovom junačkom Domu a Njezinom Veličanstvu svojoj ljubljenoj Kraljici podastire osjećaje najživljeg saučešća u neizmjernoj nesreći koja joj je nesmiljeno otrgla najuzornijeg i najomiljelog supruga. Pretsjednica

Kovačević Dolores

MARŠALATU DVORA BEOGRAD Smrt Velikog Kralja Ujedinitelja Tvorca Jugoslavije i Najistinskije Ovaploćenje svih najplemenitijih stremljenja našega naroda duboko oplakuje i polaže zavjet nepresušive ljubavi i odanosti Kraljevskom Domu Karadjordjevićevom i Velikim Idejama koje nam je u svojoj Kraljevskoj Oporuci ostavio naš Besmrtni Kralj Mučenik za koje ćemo ideje znati mrijeti i živjeti. Nabavljačka i Kreditna zadruga državnih službenika u Šibeniku, pret sjednik Krešimir Novak.

M. F. D. „KOLO" JE ODRŽALO vanrednu sjednicu uprave sinoć u 20.30 s te će uputiti brzojav Maršalatu dvora izrazom saučešća prilikom tragične smrti Nj. V. Kralja Aleksandra I.

MARŠALATU DVORA BEOGRAD Divnoj sjeni junačkoga Kralja · Prometeju Ognjišaru svete jugoslovenske misli - Nadi izgubljenih Zapadnih nam strana klanja se Šibenska Jugoslavenska Matica · pretsj. prof. Jerko Gršković.

DRUŠTVO „KNJEGINJA LJUBICA" održaće danas u svojim prostorijama žalobnu sjednicu na kojoj će govoriti pretsjednica gđa Lj. Krstanović.

ROTARY-KLUB ODRŽAO JE sinoć u salonu hotela „Krka" komemorativno veče u prisustvu svih članova. Žaloban govor održao je pretsjednik g. Miloš Šupuk.

Poslat je sažalni brzojav maršalatu Dvora.

NARODNA ODBRANA održaće u ponedjeljak 15 t. mj. u 4 s. komomorativnu sjednicu, na kojoj će govoriti pretsjednik g. Dr. Vinko Smolčić.

BRITANSKO — AMERIKANSKO društvo i Društvo prijatelja Francuske održaće u nedjelju komemorativnu večer u svojim prostorijama.

GRADSKO POGLAVARSTVO U ŠIBENIKU

Br. 10330 Šibenik, dne 10-X 1934.

Narode!

U času kada smo puni pouzdanja u budućnost nacije i države sa najljepšim željama i ponosom u duhu pratili našeg Velikog Vladara na Njegovom triumfalnom putu u Francusku. kamo je pošao da prema svom zamašnom i uspješno provadjanom programu učvrsti položaj Jugoslavije u medjunarodnom pogledu i još jednim svojim djelom doprinese konsolidaciji svjetskog mira, — ostali smo skamenjeni na iznenadnu vijest, koja je potresla našim srcima, da je na samom pragu savezničke Francuske — u Marselju — od ubojničke ruke poginuo naš najveći Kralj

Aleksandar I. Jugoslovenski

Jugosloveni!

On, koji je na čelu svoje armije, pobjedom na Kumanovu skršio tursku silu u Europi; On, koji je nakon albanskog martirija, obilježenog u pátnjama i stradanjima dotle nezapisanim na stranicama svjetske historije, uskrisio jugoslovenske pukove i pomladjenom bojnom snagom Svoje junačke vojske slomio solunski front, donijevši na krilima Pobjede zasluženu slobodu Svome narodu; On, koji je u jednom opasnom času naše najnovije političke historije, kada su razularene partijske strasti i nagomilane sitne ambicije prijetile opstanku zemlje, imao hrabrosti da nametne Svoju kraljevsku volju svima svakome za spas države i odbranu najviših interesa nacije; On, koji je ideju Jugoslovenstva, kao najviši izraźaj nacionalne jedinstvenosti, ozakonio osnovnim postulatom naše narodne i državne politike; On, koji se je sav založio u službi države i naroda i u atmosferi mira i sloge stvorio preduslove za ljepši i bolji život svoga naroda; On, nepobjedivi ratnik i vitez bez straha i mane, veliki narodni vodja, državnik i diplomata najsjajnijih spsosobnosti — evo, pao je pri vršenju svoga uzvišenog poziva, pogodjen kuršumom potplaćenog kukavice.

Jest, poručioci i intelektualci začetnici ogavnog zločina, u svojim paklenskim snovima i pripremljenim napadajima na nas i našu zemlju, ovog puta nisu promašili cilja. Pogodak, koji je utrnuo život velikog Kralja našega, raskrvario je srce jugoslovenskog naroda, jer je on sa narodom bio jedno i u njemu je čitav svijet gledao oličenje jugoslovenske nacije i jugoslovenske države Zamućeno je naše do sada vedro nebo, a ljuta je bol legla na naše duše . . . .

Šibenčani! Općinari! Braćo!

U ovom teškom času, kada je brutalno prekinuta životna nit najvećeg od sviju Vladara u povjesti našega naroda, ne klonimo duhom i ne gubimo prisebnosti i razbora. Jer, ako nam je ruka plaćenog razbojnika oduzela život Kralja i vodje narodnog, ostalo je Njegovo životno djelo! Njegova plemenita Loza; ostala je država naša Jugoslavija, ostao je Karadjordjev Dom, ostao je Duh Njegov, koji će vječno živjeti u nama i medju nama.

Zato stisnimo srce i redove, uzdignimo prkosno čela i još jednom pokažimo da smo odrasli svim iskušenjima i da smo vični suvereno prelaziti preko svih popreka, koje nam se okomljuju na putu u izvršenju misije, koja nam je historijom i sudbinom namjenjena.

Okupimo se oko ideje države, za narodnu državu i za narodnu dinastiju Karadjordjevića, — i tako okupljeni u čvrsto homogeno nacionalno tijelo, istisnimo iz punih grudi moćan krik neka nas čuje čitav svijet:

SLAVA NAJVEĆEM OD SVIJU VLADARA, VELIKOM RATNIKU I DRŽAVNIKU, PREPORODITELJU I UJEDINITELJU NARODA JUGOSLOVENSKOGA

ALEKSANDRU I. KARAĐORĐEVIĆU!

SLAVA! SLAVA! SLAVA! I NA VIJEKE HVALA!

NEKA ŽIVI NJEGOV BESMRTNI DUH, KOJI ĆE VJEČNO VODITI NAROD JUGOSLOVENSKI DO KONAČNE POBJEDE NACIONALNIH IDEALA KA SREĆI I BLAGOSTANJU

Od gradskog Poglavarstva:

Predsjednik: *Dr. S. Grubišić v. r.*

DA BI REPREZENTACIJA ŠIBENIKA mogla prisustvovati donošenju mrtvog tijela pokojnog Kralja u Splitu, Jadranska plovidba je stavila Gradskom poglavarstvu bezplatno na raspolaganje parobrod „Trogir".

PROGLASI OPĆINA. Općine Zlarin, Kistanje, Obrovac, Benkovac, Zemunik i Biograd izdale su proglas u kojem pozivaju građanstvo da hrabro podnesu ovaj nesmiljeni udarac sudbine.

Komemorativna sjednica Jugoslavenske akcije

U srijedu 10 t. m. u društvenim prostorijama održala je Jugoslovenska akcija komemorativnu sjednicu, u prisustvu mnogobrojnog članstva. Pretsjednik g. Dr Čedomil Medini održao je žaloban govor u kome je između ostalog rekao:

Ražalošćeni drugovi!

Među Jugoslavenskim narodom razvila se danas duboka i tjeskobna bol te širom cijele otadžbine izbija jugoslovenskom čovjeku na oči suze očaja, i riječ kletve nad vlastitom sudbinom. Veliki naš Kralj, naš Vođa i Ujedinitelj poginuo je u radu na svom velikom djelu kao mučenik i heroj. U prvim časovima ovoga nesmiljenog udarca naše sudbine, naša svijest stoji zapanjena, i tek lagano otvara se spoznanje vrhu ovog silnog i nenadoknadljivog nacionalnog gubitka. To spoznanje zebe nas i u crno zavija".

U daljem govoru, govornik označuje ličnost pokojnog Kralja, Njegova velika djela i zasluge za narod.

Prisutni članovi su sa dubokim bolom saslušali ovaj govor, a poslije toga se pristupilo polaganju zakletve novom Kralju Petru II.

U daljem nevezanom govoru riješeno je, da svi članovi aktivno učestvuju u svim žalobnim manifestacijama.

UTOPLJENIK U KANALU. Kapetan parobroda „Trogir" prijavio je 10 t. m. u 8.30 s da se u kanalu nalazi ploveći jedan čovječji leš. Odmah iza ovog jedan čamac sa tri člana posade uputio se na lice mjesta u kanal, te je leš donesen u Lučku kapetaniju. Pregledom odjela i isprava ustanovljeno je da se utopljenik zove Petek Josip zidar iz Velečina-Maribor star 62 godine, stalno nastanjen u Sušaku. Posto ne postoji sumnja o zločinu, to je leš poslije ljekarskog pregleda sahranjen.

G. Dr BRANKO KURAJICA zamolio nas da ispravimo drugi pasus naše prošle vijesti o njemu, jer on ne odgovara točnosti.

MUZIČKA ŠKOLA u Šibeniku počinje s upisima 12. X. u uredovno vrijeme u društvenim prostorijama M. Filh. Društva „KOLO" u III katu.

Kućevlasnici iz cijele zemlje traže sniženje poreza i prireza

Kućevlasnici iz cijele zemlje podnijeli su mjerodavnim faktorima jednu pretstavku u kojoj mole da im se snize porezi i prirezi na zgrade. U ovoj svojoj pretstavci kućevlasnici vele da su zbog teških privrednih prilika, koje su skoro očajne, i zbog pretjeranog opterećenja, koja su nerealna jer su prihodi od zgrada minimalni, došli u nemogućnost da svojim obavezama odgovore. Radi toga kućevlasnici nisu u stanju da dalje odgovaraju svojim obavezama i imanja im se prodaju u bescijenje.

Javna zahvala

U teškoj žalosti, koja nas je zadesila nenadoknadivim gubitkom našega nezaboravnoga

VINKA ŠUPUKA

pok. Jakova

osjećamo se dužnim da zahvalimo svim onim plemenitim osobama koje su na bilo koji način nastojale da ublaže našu tešku bol. Osobitu zahvalnost dugujemo M. P. Fra Pavlu Silovu, župniku, koji je tješio milog pokojnika; M. P. Fra Nikoli Pasiniu koji je neprestano posjećivao svog prijatelja, krijepio ga utjehama vjere, pripravljao na put u vječnost i sudjelovao zadnjem ispraćaju; velečasnom don Anti Radiću, koji je također sudjelovao zadnjem ispraćaju; veleučenom g. Dru Josipu Marčeliću, koji je uložio sve svoje odlične sposobnosti, da nam milog pokojnika izbavi iz ralja smrti. Posebna hvala Udruženju trgovaca, a naročito gosp. presjedniku Ivanu Žaji koji se toplim riječima oprostio od milog druga. Trajnom zahvalnosti nas je zadužio kućni prijatelj g. Vice Baranović, koji nam je u našim teškim časovima iskazao brojne usluge. Hvala također Društvu vatrogasaca koje je bilo zastupano na sprovodu kao i svoj onoj gospodi i društvima, koja su bilo u čestvovanjem na sprovodu, bilo doprinosima u humane svrhe ili na koji drugi način ukazali počast našem milom pokojniku. Još jednom svima naša trajna zahvalnost, a od Boga plata.

Šibenik, 9 oktobra 1934.

Obitelji pk. Vinka Šupuk i prof. Klaudija Barbetti

Banovinska Bolnica u šibeniku zadržava i nadalje isti broj kreveta

Banovinska Uprava u Splitu još 1932 god. izdala je jedno naređenje po kome se u banovinskoj bolnici u Šibeniku broj kreveta ima smanjiti od 250 na 150, i time je od prvorazredne dotjerati na drugorazrednu bolnicu.

Kolika bi se time nanela šteta Šibeniku, i samoj bolnici, o tome ne treba ni govoriti. Krcz pedeset godina svoga rada, ova bolnica je stekla renome, koji je ističe u red prvih u državi. Sa svojih sedam specijalnih odjeljenja, i sa poznatim ljekarima — specijalistima ona je bez sumnje bila ponos Šibenika. Neopravdanost ovakvog smanjivanja pokazivao je najbolje i stalan porast bolesnika, jer se bolnicom služi cijela sjeverna Dalmacija, linija Šibenik — Gračac pa čak i okolica Splita.

Međutim kako je ovih dana trebala ranija odluka Banske uprave da se privede u djelo, pretsjednik gradskog poglavarstva g. Dr. Slavko Grubišić otišao je pred neki dan u Split gdje je u Banskoj upravi intervenirao kako bi se ova odluka poništila. Kako smo obavješteni iz pouzdanih izvora ova intervencija je potpuno uspjela, te će bolnica u Šibeniku i nadalje zadržavati isti broj kreveta.

U isto vrjeme gosp. Dr. Grubišić pokrenuo je pitanje bolničkog budžeta jer je ovaj od budžetske 1932-33 godine stalno smanjivan, pošto se računalo da će se broj kreveta, odnosno bolesnika smanjiti. Međutim kako je broj bolesnika naprotiv rastao, to je nastalo jedno teško financijsko stanje u bolnici, tako da je često nedostajalo čak i bolesničkog materijala.

Kako bi se ovo nemoguće stanje popravilo g. Dr. Grubišić tražio je da se budžet dovede na onu visinu, koju je imao 1932 god. t. j. onda, kada se računalo sa normalnim brojem kreveta, koliko ih bolnica u stvari sada i ima.

Tako će naša bolnica zahvaljujući ovoj intervenciji, zadržati i nadalje svoj položaj i značaj, koji zaslužuje po svojoj istoriji, i po spremnosti svoga osoblja.

Cvijeće

Ako imate zapušten vrt, ili Vam je želja nekog cvijećem obdariti, ill odati počast lijepim vijercem mrtvom poz naniku — obratite se za savjet iskusnom vrtlaru: **STIPE ZORIC - ŠIBENIK** Poljana Kralja Petra. - Kiosk cvijeća

OVIH DANA VJENČAVA SE u Krivodolu naša sugradjanka dražesna gdjica Neva Kersnić učiteljica sa g. Mirkom Kokićem.

Mladencima naše najiskrenije čestitke!

Reforme u općini

Rješenjem pretsjednika Gradskog poglavarstva počam od 9 t. m. uvedeno je općinskom uredu novo radno vrijeme analogno propisima koji važe za državna nadleštva. Prema tome kancelarijski rad u općinskom uredu traje od 8-12 i od 15 18 s. svakog radnog dana osim subote. Subotom će se raditi od 8-14 sati.

Osim ovoga pretsjednik je dao sva potrebna uputstva u pogledu primanja i otpremanja stranaka u općinskom uredu. Prema tim uputstvima uredovna će kancelarija odrediti svakog dana dežurnog činovnika na koga će dežurni poslužnici upućivati stranke. Dežurni će činovnik odmah prema naravi posla, stranke upućivati nadležnom referentu, a ovaj će prema prirodi posla odrediti dali je potrebna intervencija pretsjednika, ili će posao sam svršiti sa strankom. Ako je od potrebe da stranku primi pretsjednik, referent će ovu predvesti, i kratko objasniti u čemu je stvar, nakon čega će pretsjednik odrediti shodno. Inače poslove sa strankama svršavaju općenito nadležni referenti, a samo u iznimnim slučajevima predvode se stranke pretsjedniku. Ovo važi i za razne deputacije. — Pretsjednik prima stranke i deputacije samo ponedjeljkom, srijedom i petkom od 10 12 s.

UBOŠKI DOM unajmljuje kućicu sa jednim stanom (dvije sobe i kuhinja). Informacije kod gdjice R. Kuzina u trafici kod dućana g. G. Radića.

Širite „Narodnu Tribunu"

KOMEMORATIVNA SJEDNICA SOKOLSKE ŽUPE ŠIBENIK-ZADAR

Dneva 11 oktobra u 7 časova Upravni odbor Sokolske župe i Sokolskog društva održali su zajedničku komemorativnu sjednicu u spomen blaženopočivšeg Kralja Aleksandra I. Sjednici su prisustvovali pored članova jedne i druge uprave i prestavnici drugih nacionalnih udruženja. Sjednicu je otvorio župski starešina brat M. Triva koji je u punoj tišini održao siijedeći govor, koji donašamo u cjelini premda smo ga primili u zadnjem času pri već započetom štampanju lista:

Draga braćo,

Slomljena srca koje još uvijek krvavi i rastrgane duše koja gorko plače, sastali smo se, draga braćo večeras da zbliženi golemom nesrećom koja je zadesila čitav naš narod i teško pogodila našu mladu državu — da se združeni u boli poklonimo Sjeni Velikog Kralja Jugoslavenskog da odamo duboko poštovanje Heroju — Vitezu — Vođi i Ocu, da ožalimo gorko nenadanu i mučeničku smrt Onoga, koji je sav svoj život, svu svoju mladost, svu svoju sreću i radost i svu svoju ljubav dao narodu svom i dragom čedu svome, našoj Velikoj Jugoslaviji.

Veći gubitak i težu nesreću narod naš davno nije doživio.

Neću da ponavljam riječi, riječi bola i tuge, koje već dva duga i crna dana kazuju našu veliku bol i našu veliku ljubav. Riječi su nemoćne i slabe — pa makar one bile ovako istinski iskrene kao što su naše sad: malene su, neuporedive blijede i nemoćne da kažu sve ono što muči i razapinje, što lomi i kida duše i srca naša, da kažu sav naš bol i tugu, sav naš bespomoćni očaj nad velikim i nenadoknadivim gubitkom nad teškom i golemom nesrećom, koja nas je stigla kad smo joj se najmanje nadali.

Što će mi riječi da veličam Onoga, o čijoj veličini govore Njegova velika djela! Čemu riječi da slavim Onoga čija je slava naša slavna nova istorija. Da redam junačka djela Junaka i Viteza bez straha i mane, čije junaštvo nama donese slobodu. Da ističem Mudrost Onoga koji je ujedinio kroz vjekove rastavljenu braću. Da uznosim državnika koji osigurava mir među narodima spremnim na rad. Da kazujem o ljubavi Onoga koji nije poznavao mržnje. Da govorim o žrtvama Onoga, koji je dragocjeni život svoj položio na oltar otadžbine.

I sve to, draga braćo, sve: i veličinu i slavu i junaštvo i mudrost i državnika, i ljubav, i dobrotu bezgraničnu i veliku, sve to izgubismo, za uvijek, nepovratno, jednim nepravednim, dušmanskim i bezumnim gestom grozne sudbine, koja tako nepoštedno goni kroz vjekove naš narod.

Izgubismo Ga, našeg Velikog Kralja; — oteše nam Ga, Naš Ponos i Diku, i nestade Ga u času kad nam je Njegova ljubav najviše trebala, kad nam je Njegova mudrost najpotrebnija bila!

Očaj i potištenost leže nad čitav jugoslavenski narod!

Kad čitav narod plače, kako da mi Sokoli, kažemo svoju tešku bol. Mi, kojima je Veliki pokojnik — pored svega — bio još i najveći Zaštitnik, najbolji Zagovornik, najspremniji pomagač. Kako da se utješimo mi koji izgubismo još i najvećeg i najuzornijeg brata i Sokola!

Braćo! Bojim se da riječima ne umanjim veličinu trenutka koji nas je ovdje okupio.

U jedinstvenim prilikama u koji nas je ostavila Smrt našeg milog Kralja, kad naš narod preživljuje sudbonosne časove: — saberimo misli naše i uputimo ih u nebeske visine Velikom Duhu našeg Kralja i molimo Ga da nas uzme u zaštitu i veličinom ljubavi svoje da bdije nad nama, da nas Duh Njegov i dalje vodi putem koji nam je On za života Svog pokazao. Kažimo mu i izrecimo još jednom našu neizmjernu ljubav i našu vječnu, bezgraničnu i duboku zahvalnost za sve veliko i slavno što je za nas učinio.

Molim vas braćo i pozivam vas da kratkom šutnjom posvetimo svaki čitava sebe uspomeni Velikog Kralja, da iskažemo neizmjernu bol našu, kao i naše poštovanje i ljubav Velikom Kralju — Kralju mučeniku.

Braćo! Zagrljeni i združeni u ljubavi i bolu, zavjetujmo se da će mo u svom našem radu, posebno pak u svom sokolskom radu — ići stopama našeg velikog blaženopočivšeg Kralja, putem, koji je jedino ispravan i siguran.

To će biti najveće priznanje Njegovoj svijetloj uspomeni, to će biti najmilije kandilo Njegovom Velikom Duhu!

Našem Velikom Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju vječna hvala i slava!

Na vrlo lijepom položaju na obali, unajmljuje se sa 1 IX sunčana mblirana soba, posebnim ulazom.

Prvim januara 1935 god. unajmljuje se dućan i prostorije u centru mu grada.

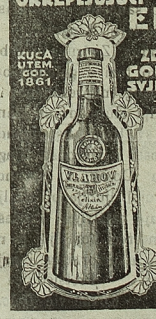
Prodaje se jednokatnica, nova, oslobodjena poreza, na lijepom položaju.

Stan od 3 sobe, kuhinje i nuz prostorije na vrlo lijepom položaju na obali unajmljuje se od 1 XI.

Obratiti se: Tiskari E. Vitaliani i Sin.

VLAHOV

OKREPLJUJUĆI ŽELUDAČNI ELIXIR

ZDRAVSTVENI GORKI LIKER SVJETSKOG GLASA

proizvadja jedino R. VLAHOV ŠIBENIK

Kapu i šešir

kupite kod:

TVOKAPS

najbolje opskrbljenog tvorničkog skladišta

STALNA CIJENA tiskana je na cedulji u svakom komadu

Štampa i vlasništvo: Odlič. Oraf, Zavod Tisk E. VITALIANI i SIN, Šibenik

Odgov. urednik, Hamilkar Vitaliani